

Aan de Voorzitter van de
Eerste Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 22
Den Haag

Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

T 3485485
nikos.lavranos@minbuza.nl

Onze Referentie

BEB/IMH 2013.195905

Uw Referentie

151344.03U

Datum 8 juli2013

Betreft Beantwoording vragen van EK n.a.v. reactie Europese Commissie op
COM(2012)335

Geachte Voorzitter,

Met belangstelling heb ik van de vragen, die u in uw brief (kenmerk 151344.03U) van 4 juni jl. aan Minister Kamp heeft gesteld m.b.t. het voorstel voor een Europese verordening voor de financiële aansprakelijkheid in investeringsgeschillen (COM(2012)335), kennis genomen. Hierbij bied ik u de antwoorden aan op de schriftelijke vragen die door de leden van de Eerste Kamer werden gesteld.

Lilianne Ploumen
Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

Antwoorden van Lilianne Ploumen, Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking n.a.v. reactie Europese Commissie op vragen van leden van de Eerste Kamer op COM(2012)335

Onze Referentie
BEB/IMH 2013.195905

Vraag

Wat is de juiste rechtsgrondslag van de verordening financiële aansprakelijkheid in investeringsgeschillen?

Antwoord

De juiste rechtsgrondslag van de voorgestelde verordening voor de financiële aansprakelijkheid in investeringsgeschillen is onderwerp van discussie en er bestaan verschillende opvattingen over.

De Europese Commissie is van mening dat de exclusieve competentie van de Unie op het gebied van directe buitenlandse investeringen alle aspecten dekt die de voorgestelde verordening regelt. Ook stelt de Europese Commissie dat de Unie een exclusieve competentie voor indirecte buitenlandse investeringen op basis van artikel 63 VWEU heeft.

Het standpunt van het Nederlands kabinet op dit punt is uitvoerig in het bijhorende BNC-fiche uiteengezet (zie BNC-fiche «Verordening financiële aansprakelijkheid bij investeringsgeschillen van investeerders uit derde landen» COM(2012)335) (Eerste Kamer, vergaderjaar 2011–2012, 22 112). In de eerste plaats vallen volgens het Nederlands kabinet niet alle aspecten van investeringsbescherming binnen de exclusieve bevoegdheid van de Unie ingevolge artikel 207, tweede lid, VWEU (zie ook BNC-fiche «Verordening tot vaststelling van overgangsregelingen voor bilaterale investeringsovereenkomsten tussen lidstaten en derde landen» COM(2010)344). Verschillende aspecten rondom eigendom, onteigening, nadeelcompensatie, geschillenbeslechting en internationale vertegenwoordiging en aansprakelijkheid behoren nog steeds tot de bevoegdheden van lidstaten.

In de tweede plaats betreft het voorstel voor de verordening niet uitsluitend aspecten op het gebied van buitenlandse directe investeringen, maar ook op het gebied van portfolio-investeringen. In tegenstelling tot artikel 207 VWEU zijn de bevoegdheden m.b.t. portfolio-investeringen (artikel 64 lid 2 VWEU) in principe gedeeld (interne markt, artikel 4, lid 2, onder a VWEU). Derhalve is het noodzakelijk om ook artikel 64 lid 2 VWEU (vrij verkeer van kapitaal) als rechtsbasis op te nemen. Dit standpunt wordt door een groot aantal lidstaten (waaronder DUI, VK, FRA, SPA, FIN, HONG) en de juridische dienst van de Raad gedeeld.

Vraag

Deelt u de mening van Prof. Tietje en/of dr. Kleinheisterkamp?

Antwoord

Het Nederlands kabinet heeft kennis genomen van het rapport van Prof. Tietje en de reactie hierop van dr. Kleinheisterkamp. Niet alleen t.a.v. de rechtsgrondslag maar ook t.a.v. de materiële aspecten van de voorgestelde verordening zijn de meningen verdeeld. De standpunten van Prof. Tietje komen globaal overeen met de positie van het Nederlands kabinet zoals in het eerdergenoemde BNC-fiche uiteengezet. Dr. Kleinheisterkamp daarentegen verkondigt tegenovergestelde standpunten.

Vraag

Wat is uw commentaar op het INTA-rapport?

Onze Referentie
BEB/IMH 2013.195905

Antwoord

Het is in dit stadium voor het Nederlands kabinet niet opportuun om nader op de voorgestelde amendementen van het comité voor internationale handel (INTA-comité) van het EP in te gaan. De Raad, waarin alle lidstaten vertegenwoordigd zijn, is op dit moment bezig om zijn eerste standpunt te bepalen. Deze discussie is nu nog volop gaande. Nadat de Raad zijn standpunt bepaald heeft, begint de informele 'triloog' tussen het Europees Parlement, de Europese Commissie en de Raad om tot een compromis te komen. Het ingaan van het Nederlands kabinet op de voorgestelde amendementen van het INTA-comité kan de onderhandelingspositie van de Raad ondermijnen en hierdoor de 'triloog' verstoren. Derhalve is een inhoudelijke reactie op dit moment niet gepast. De positie van het Nederlands kabinet is in het eerdergenoemde BNC-fiche uiteengezet en er is tot nu toe geen aanleiding geweest om de Nederlandse positie te wijzigen.

Vraag

Is ISDS onderdeel van een investeringsakkoord?

Antwoord

Het Nederlands kabinet is van mening dat bij een ambitieus vrijhandelsakkoord met een investeringsbeschermingshoofdstuk een effectief geschillenbeslechtingsmechanisme (investor-state dispute settlement, ISDS) hoort. Ook de Europese Commissie en de andere landen, zoals Canada, VS, Japan, Singapore en India, waarmee de Unie vrijhandelsakkoorden aan het uit onderhandelen is of binnenkort gaat uit onderhandelen, zetten in op een effectief ISDS-mechanisme ter bescherming van hun investeerders. Tegelijkertijd is het belangrijk dat de ISDS-regels zodanig geformuleerd worden dat alleen gegronde claims tegen staten doorgezet kunnen worden en de arbitragepanelen bij de juiste interpretatie van de investeringsregels door de verdragspartijen geholpen worden. Telkens wanneer de Europese Commissie een voorstel doet aan de Raad tot besluit ter opening van onderhandelingen voor een investeringsakkoord, voert de Europese Commissie een analyse uit waarin de inhoud van het besluit uit politiek en economisch perspectief onderbouwd wordt.

Vraag

Wat zijn de juiste Investeringsbeschermingsstandaarden?

De verschillende beschermingsstandaarden voor investeerders worden niet door deze verordening maar in de investeringsakkoorden zelf vastgelegd. De voorgestelde verordening regelt uitsluitend de procedurele en budgettaire aspecten t.a.v. de vraag wie verweerder in een geschil is (de Unie of de lidstaat) en wie in welke situatie financieel aansprakelijk is. De beschermingsstandaarden voor investeerders, die uiteindelijk onderdeel van de investeringsakkoorden zullen zijn, worden enerzijds bepaald door de inzet van de Unie, die is gebaseerd op de praktijk van de lidstaten. Anderzijds zullen deze de eisen van de andere verdragspartij (bijv. Canada, VS, Singapore, Japan) weerspiegelen. De Unie kan niet zomaar haar eigen wensen aan andere landen opleggen. Bovendien dient de precieze inhoud van de investeringsbeschermingsstandaarden ook een weerspiegeling te zijn van het niveau van rechtsbescherming bij de andere verdragspartij.

In landen waar de rechtsbescherming in mindere mate gewaarborgd is, is het noodzakelijk om een hogere standaard van bescherming voor Nederlandse/Europese investeerders te bereiken. Voor Nederland is de uitgangspositie om op het hoogst mogelijke beschermingsniveau in te zetten en in samenwerking met de andere verdragspartij het juiste beschermingsniveau vast te stellen.

Onze Referentie
BEB/IMH 2013.195905